

АЗ И МОИТЕ ЧУВСТВА

В един и същ ден може да сме ту щастливи и весели, ту тъжни или ядосани, уплашени или разтревожени. Какви чувства и емоции изпитват децата на илюстрацията?

Защо Моя е щастлив? А Вие кога сте щастливи?
А кога сте тъжни?

КОЕ Е ТОВА ЧУВСТВО?

Дони е нарисувал няколко лица с различни изражения. Под тях е написал какво чувство изразяват. Можете ли да нарисувате лица, които изразяват други емоции и чувства – изненада, срам, отвращение, радост...

Изражението на лицето показва какво изпитваме в момента.

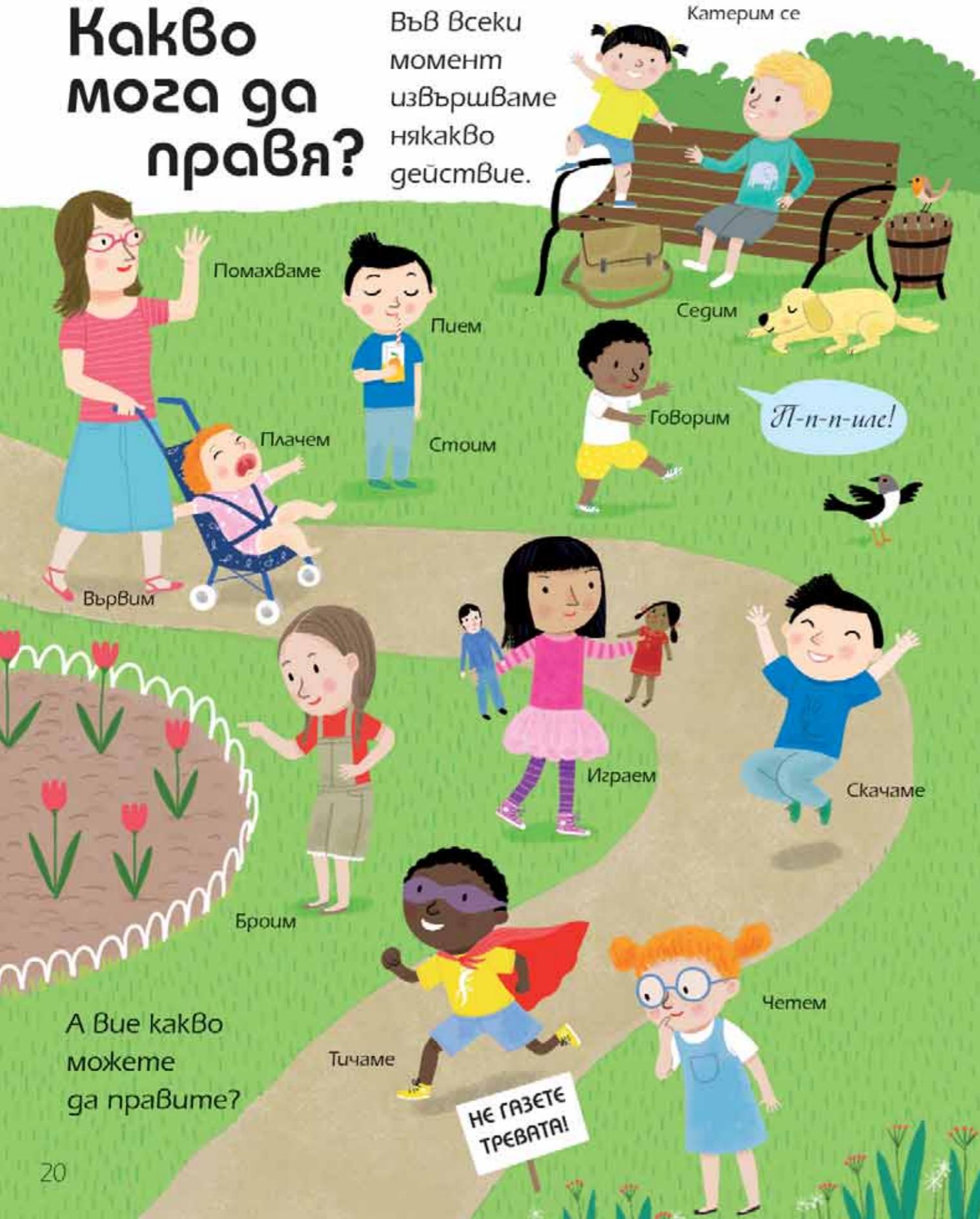

Извинение

Ако сте направили или казали нещо, което е натъжило или насърбило някого, казваме, че сте „наранили неговите чувства“. Кажете „Извинявай!“, за да му помогнете да се почувства по-добре.

Какво мога да правя?

Какво усещам?

Всеки от нас има пет сензива, които ни помагат да разбираме какво става около нас.

С очите **ВИЖДАМЕ.**
ЗРЕНИЕТО

е способността ни да виждаме.

БУМ! БУМ!

С уши те **ЧУВАМЕ.**
СЛУХЪТ

е способността ни да възприемаме звуците.

Каква красива рибка!

О, колко е гладко,
меко и влажно!

С кожата усещаме
ДОПИР И НАТИСК,
ТОПЛО И СТУДЕНО.

Способността да усещаме с кожата си се нарича
ОСЕЗАНИЕ.

С носа **ПОМИРИСВАМЕ.**
ОБОНИЯНИЕТО

е способността ни да усещаме миризми.

С езика усещаме **ВКУС** – дали храната е сладка, солена, горчивица, кисела, пикантна, вкусна...

Семена

Повечето растения израстват от семена на растенията родители. Семената се образуват от цветовете и обикновено се намират вътре в плодовете на растението.

Листа на дъб

Жълъд

От семето в малкия жълъд може да израсне огромен дъб.

Праскова

Костилка

Семето на прасковата е в костилката, разположена в сърцевината на плода.

Домат

Семена

Семената на доматеното растение са дребни и жълти. Те се намират в доматите – плодовете на растението.

Ябълка

Семки

Семената на ябълковото дърво се намират в семките, разположени вътре в ябълката.

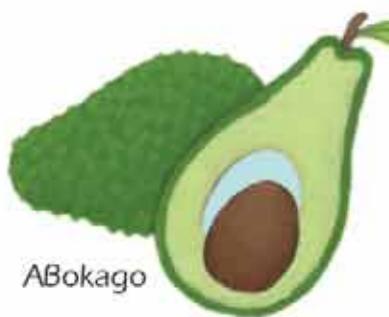
Манго

Вътре в мангото се намира костилката със семето на манговото растение.

Глухарче

Плодчетата на глухарчето представляват хвърчили – семенца с пухести парашутчета.

Авокадо

Конски (гув) кестен

Бодлив обвивка

Вътре в авокадото има едно голямо семе с тънка и гладка обвивка.

Семената на конския кестен имат кафява кожеста и зелена бодлив обвивка.

Шишарка

Семената на бора са разположени на открито между лъстичите на шишарките му.

Как пониква семето?

Когато попадне в подходящи условия, семето покълва – от него се показва първо мъничко коренче, а после – и нежно стъбълце. Това миниатюрно растениице се нарича кълн. За да покълне, семето се нуждае от влага и топлина.

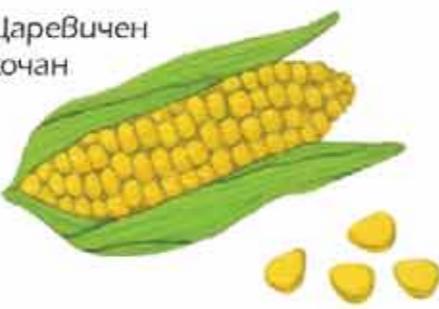
Налейте малко вода в буркан. Разклатете го, за да намокрите стените му, и излейте водата. Сгънете и навийте хартията и я пъхнете в бурканта.

Сложете бобено зърно между хартията и стената на бурканта. Поставете бурканта на топло, най-добре на перфера на слънчев прозорец.

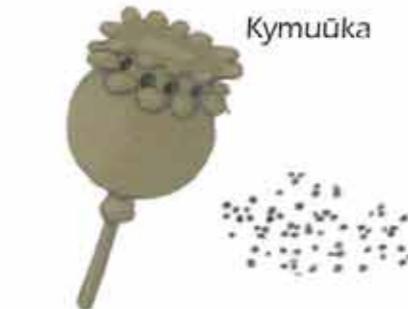

Всеки ден добавяйте в бурканта по една лъжица вода. Когато малкото растение се покаже над бурканта, засадете го в саксията с пръстта.

Царевичен кочан

От всяко зърно на царевичния кочан може да израсне ново растение.

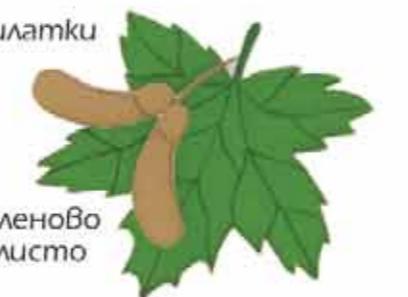
Кумишка

Плодът на мака представлява разпутила кумишка, пълна с малки черни семенца.

Пшеничен клас

Семената на пшениченото растение се наричат зърна. Те се намират в клас на върха на стъблото.

Крилатки

Кленово листо

Плодовете на клена (явора) са крилатки. Всяка крилатка се състои от две крилца с по едно семенце.

Шушулка (боб)

Грахови семена

Плодовете на граховото растение се наричат шушулки, или бобове. Граховетата в тях са семената.

Семена на ягода

Семенцата на ягодовото растение са разположени по повърхността на плода.

Ще са Ви нужни: бобено зърно, лъжица, вода, буркан, домакинска хартия и голяма саксия с пръст.

Времето

Времето на Земята се определя от Сънцето, Въздуха и Водата. Описваме го с думи като горещо, студено, сънчево, Ветровито, облачно, дъждовно, снежно, мъгливо...

Не виждаме въздуха,
но когато той се движи,
усещаме движението му
като вятър, който пълхва
в лицето ни или свисти
в клоните и ги лулее.

Ясно небе имаме,
когато няма облаци.
Когато небето е ясно и
сънцето грее, казваме,
че е сънчево.

Когато небето е покрито
с облаци, казваме, че е
облачно. Казваме, че вали
сняг, когато е много студено
и от облаци те падат
снежинки – замръзнала вода.

Облакът е струпване на ситни водни капчици. Вятърът ги носи и те се удрят и сливат. Когато станат твърде тежки, започват да падат на земята. Казваме, че вали дъжд.

Има буря, когато навън
вали проливен дъжд и духа
силен вятър. Тогава може
да чуем гръмотевици
и да видим светъкавици.

Понякога въздухът е
изпълнен със ситни водни
kapчици, които ни пречат
да виждаме надалеч. Тогава
казваме, че има мъгла.

Зашо Вали дъжд?

Всичката вода на Земята идва от дъждовете и снеговете. Една и съща вода пада като дъжд или сняг отново и отново.

Облак

Илюстрацията показва
зашо вали дъжд. Това
преместване на водата се
нарича воден кръговрат.

1. Сънцето затопля Земята.
Част от водата в локвите,
езерата и океаните се
изпарява, превръща се във
водна пара – невидим газ,
какъвто е и въздухът.

Море

4. Дъждовните
води се стичат
в реките и
те ги отнасят
в морето.

Езеро

Река

Суша

2. Високо във въздуха става
все по-студено. Водната
пара се охлажда и отново
се превръща в мънички
капчици вода.

3.

3. Вятърът струпва капчиците
в облак. Когато наедреят,
капчиците падат като дъжд
върху сушата и океаните.

3. Вятърът струпва капчиците
в облак. Когато наедреят,
капчиците падат като дъжд
върху сушата и океаните.